

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Adresseliste

20.03.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/235

Protokoll fra møte i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder 18.03.2024

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
Tid:	18. mars 2024, kl. 18:00 – 19:15
Møteform:	Digitalt, TEAMS
Protokoll godkjent av:	Medlemmene i nemnda
Grunnlag for møtegodtgjørelse	Forberedelse: 2 timer, møte: 1 time 15 minutter (1,25 t)
Saksbehandler:	Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier

Deltakere på nemndsmøtet

Kommune	Medlemmer	Deltakelse	Varamedlemmer	Deltakelse
Alvdal	Gjertrud M. Kjølhaug Bakkeng		Lars Ernst Jonsmoen	X
Dovre	Knut Nytun		Mette Onsum Berg	X
Folldal	Bente Fossum (nestleder)		Runar Trondsgård	X
Lesja	Ann-Kathrin Storhaug von Rappe	X	Eirik Sæther	
Molde	Arne Håkon Sandnes	X	Frøydis Austigard	
Oppdal	Rune Morten Myrhaug	X	Ingrid Husdal Dørum	
Rauma	Solveig Blindheim	X	Per Egil Solli-Mork	
Rennebu	Mari Stene-Ry	X	Arild Stene	
Sunndal	Olav Søderberg (leder)	X	Astrid Sæter	
Tynset	Einar Kverneggen	X	Ingunn Selboe	
Statsforvalteren	Simon Heier (sekretær)	X		

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: fmlpost@statsforvalteren.no

Leder: Olav Søderberg, mobil tlf. 90 68 68 13, e-post: olav@sunndalen.com
Sekretær: Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier, tlf. 74 16 80 85, e-post: simon.heier@statsforvalteren.no

Saksliste

Saksnr.	Tema
14-2024	Godkjenning av innkalling og saksliste
15-2024	Referat- og orienteringsaker
16-2024	Uttalelse – Kommuneplanens samfunnsdel – Lesja kommune
17-2024	Uttalelse – Kommunedelplan naturmangfold – Lesja kommune
18-2024	Uttalelse – Riving og oppføring av jakt- og fiskebu – Folldal kommune
19-2023	Eventuelt

14-2024 – Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

15-2024 – Referat- og orienteringssaker

Lundlia i Sunndal kommune

Søknad om dispensasjon for å sette opp et lagerbygg ved innmark i Sunndal kommune. På grunn av kort frist så ble det levert en uttalelse fra sekretariatet etter avklaring med nemndsleder. Tiltaket lå innenfor hensynssonen til regional plan, men utenfor leveområdet til villreinen i Snøhetta. Det ble ikke lagt opp til ny fritidsbebyggelse og med det økt kapasitet til å huse flere folk som medfører økt ferdsel. Tiltaket var i tråd med regional plan. Sekretariatet hadde ingen merknader til saken.

Midlertidig omlegging av Fjelløypa i Bjorli

Bjorli Lesja løypelag søkte Lesja kommune om en midlertidig omlegging av Fjelløypa med hensyn til villrein, men en snarlig gjennomføring. Lesja kommune satte en kort høringsfrist for at de kan formalisere tiltaket i inneværende skisesong. De varsler samtidig at det blir gjort en større vurdering med involvering for å finne en ny, fast trasé etter vinteren. På grunn av kort frist så ble det levert en uttalelse fra sekretariatet etter avklaring med nemndsleder.

Sekretariatet vurderte at med bakgrunn i kvalitetsnormen for villrein og tilstanden til villreinområdet så er dette et positivt tiltak for villreinen. Det er et tiltak som gang settes i gang denne vinteren, har en midlertidighet som gjør at man kan evaluere og eventuelt justere underveis eller i etterkant. Dette forutsetter at løypelaget setter opp ferdelstellere langs traseen slik kommunen vurderer å stille krav om.

Kommunen varsler at det skal gjøres en større vurdering med mer involvering om å finne en ny, fast trasé etter vinteren. Villreinnemnda forventer at de involveres og informeres om arbeidet når dette kommer i gang.

Møte om nytt merkeprosjekt i Snøhetta og Knutshø (vedlegg 1)

Nemnda ble invitert til av NINA og Norsk villreinsenter nord til et oppstartsmøte for et nytt merkeprosjekt i Snøhetta og Knutshø. NINA som prosjektleder skisserte tre mulige scenarier; 1. prosjektet utsettes 1 år, prosjektet får midler fra viltfondet og går som planlagt, prosjektet får et absolutt minimum av midler til merking i 2024. NINA ønsker signaler om mulig støtte, slik at de kunne ta stilling om det var gjennomførbart med merking. I oversendelse av protokollen informerer villreinsenteret om at det skal merkes villrein i Snøhetta i år, såfremt været tillater det. Det skjer

etter flere positive signaler om støtte fra bl.a. Miljødirektoratet, Statskog, Trønderenergi og Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Kunnskapsseminar om villrein, ferdsel og allemannsretten (vedlegg 2)

Mandag 22. april kl. 10:00 – 17:30 arrangeres det et seminar om villrein og ferdsel på NBMU, i Ås. Det vil være mulig å følge med via strømming her: <https://villrein.no/seminar-om-villrein-ferdsel-allemannsretten-2024/>.

Vedlagt ligger programmet for den som vil kan delta. Dette er ikke obligatorisk for villreinnemnda, og derfor vil dere ikke kompenseres om dere ønsker å delta.

Forslag til vedtak

Referat og orienteringssaker tas til etterretning

Behandling

Spørsmål om det skal merkes flere villrein denne vinteren. Nei, nå er man ferdigmerket. Etter planen skal det merkes dyr i Knutshø til neste vinter.

Det er uheldig med de korte fristene i de to første ref./orienteringssakene. For å få et best mulig vedtak bør alle saker inntil hos medlemmene i nemnda. Vanligvis gis utsettelse fra kommunene, men det lot seg ikke gjøre i disse to sakene på grunn av fristene for gjennomføring. Det ville blitt kalt inn til et nemndsmøte om det mer en mer tvilsak eller en sak av prinsipiell natur.

Vedtak

Referat og orienteringssaker tas til etterretning.

16-2024 – Uttalelse – Kommuneplanens samfunnsdel - Lesja

Saksopplysninger

Lesja kommune har sendt kommuneplanens samfunnsdel (2024-2035) for Lesja på høring. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument, jamfør plan- og bygningsloven §11-2, første ledd: *«Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.»* Lesja kommune ønsker innspill til satsingspunkter, utfordringer, strategier eller andre innspill for Lesjasamfunnet de neste 10 årene.

Villreinen er nevnt under temaet natur og identitet: *«Store arealer er vernet etter naturmangfoldloven med villrein og natur som de store verneformålene. Naturen og bærekraftig bruk av denne er viktig for bygda. Fjellet og naturen er en stor del av identiteten til Lesja. Identiteten knyttet til fjellet er sterkt både med friluftsliv, tradisjonell bruk med jakt, fangst og fiske og ikke minst utmarksbeite. Kommunen er nasjonalparkkommune og har mulighet til å utnytte dette enda mer. Gjennom plan for friluftslivets ferdselsårer og ulike samarbeid har kommunen klare strategier for besøkende, tilrettelegging og sambruk av arealer.»*

Lesja kommune skal under punkt 1.3 under temaet om attraktivitet: *«ivareta spesielle arter som villrein og fjellrev og deres leveområder.»*

Samfunnsdelen og andre tilhørende dokumenter kan leses her:

<https://www.lesja.kommune.no/tenester/hoyringar/kommuneplanens-samfunnsdel-pa-hoyring.83054.aspx>

Vurdering

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan få oppleve levedyktige bestander av villrein. Miljødirektoratet har vedtatt at villreinen er en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villrein er oppført som en truet art på den globale rødlisten, og i Norge ble reinen klassifisert til nær truet i 2021. I begrunnelsen vises det bl.a. til at *«Villreinens leveområder i Norge er under økende press som følge av samfunnets arealbruk og menneskelig ferdsel i og omkring fjellområdene.»* Snøhetta villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av en Europeisk villreinregion.

Lesja kommune har store og viktige leveområder for villrein. Villreinen i Snøhetta har store utfordringer med produksjon og arealbruk. Det ble gjennomført klassifisering av tilstanden til villreinen i Snøhetta i april 2022. Tilstanden ble klassifisert til dårlig. Med utgangspunkt i tilstanden til reinen i Snøhetta villreinområde, og statusen til arten, vurderes som viktig at Lesja kommune har fokus på ivaretagelse av villreinens behov i samfunnsdelen. Det vurderes derfor som positivt at det under temaet attraktivitet er et «skal»-punkt om å ta vare på villreinen og dens leveområder. Det er veldig positivt at villreinen og bærekraftig bruk nevnes opp imot identitet og samfunn. Det er bra at kommunen lager strategier og planer for bærekraftig bruk av fjellet.

Det foregår et arbeid fra Klima- og miljødepartementet om å utarbeide en stortingsmelding for villrein og etter hvert en tiltaksplan for Snøhetta villreinområde. Kommunen bør se om det kommer noen politiske signaler i kommende stortingsmelding som kan være relevant å ta med i kommuneplanens samfunnsdel. Det er forventet at stortingsmelding skal være klar til påske.

Kommunen har en viktig rolle om man skal lykkes med å heve tilstanden for Snøhetta villreinområde fra dårlig til middels tilstand. Kommunen bør også ha en aktiv rolle med å følge opp en eventuell tiltaksplan for Snøhetta villreinområde.

Under satsing på næringslivet så pekes det spesielt på fritids- og reiselivet i vest i kommunen. I strategien bør kommunen tilstrebe en bærekraftig utvikling av næringslivet. Næringslivet og resultatet av en stadig utvikling av fritids- og reiselivet nært og i villreinområdet har hatt sin negative påvirkning på villreinen i Snøhetta. Villrein taper ofte når det skal gjøres avveininger mellom natur og samfunn i arealsaker. Her kan kommunen ta inn at villreininteresser skal vektlegges i dispensasjonssaker i villreinområdet, eller i områder som påvirker villreinområdet. Nye områder for bebyggelse bør etableres i tilknytning til eksisterende infrastruktur og ikke tillate ny, spredt fritidsbebyggelse som kan påvirke villreinområdet.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vurderer det som positivt at det i samfunnsdelen, under mål og strategier, er et punkt om å ta vare på villreinen og dens leveområder. Nemnda råder Lesja kommune til å innarbeide kommende stortingsmelding for villrein inn i deres mål og strategier. Som en del av å ivareta villreinen og den leveområder råder nemnda til at kommunen tar en aktiv rolle med oppfølging av en eventuell tiltaksplan for Snøhetta villreinområde for å heve tilstanden til villreinområdet.

Videre råder villreinnemnda til at villreininteresser skal vektlegges i dispensasjonssaker i villreinområdet, eller i områder som påvirker villreinområdet. Nye områder for bebyggelse skal etableres i tilknytning til eksisterende infrastruktur og ikke tillate ny, spredt fritidsbebyggelse som kan påvirke villreinområdet. Samtidig støtter vi at kommunen fortsetter det gode arbeidet med plan- og strategiutvikling for bærekraftig bruk av villreinfjellet.

Behandling

Det er ikke fra kommunens side planlagt noe ny, spredt fritidsbebyggelse.

Bør det ikke gjelde i alle plansaker at villreininteresser skal vektlegges? Ønske om at dette synliggjøres i mer i vedtaket.

Det bør også være et langsiktig mål for Lesja kommune om å nå god tilstand for villreinområdet. Ønske om at dette synliggjøres i vedtaket.

Vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vurderer det som positivt at det i samfunnsdelen, under mål og strategier, er et punkt om å ta vare på villreinen og dens leveområder. Nemnda råder Lesja kommune til å innarbeide kommende stortingsmelding for villrein inn i deres mål og strategier. Som en del av å ivareta villreinen og den leveområder råder nemnda til at kommunen tar en aktiv rolle med oppfølging av en eventuell tiltaksplan for Snøhetta villreinområde for å heve tilstanden til villreinområdet fra dårlig til god.

Videre råder villreinnemnda til at villreininteresser skal vektlegges i plan- og dispensasjonssaker i villreinområdet, eller i områder som påvirker villreinområdet. Nye områder for bebyggelse skal etableres i tilknytning til eksisterende infrastruktur og ikke tillate ny, spredt fritidsbebyggelse som kan påvirke villreinområdet. Samtidig støtter vi at kommunen fortsetter det gode arbeidet med plan- og strategiutvikling for bærekraftig bruk av villreinfjellet.

17-2024 – Uttalelse – Kommunedelplan naturmangfold – Lesja

Saksopplysninger

En kommunedelplan for naturmangfold medfører ingen økte forpliktelser når det gjelder å ta hensyn til overordnede nasjonale eller regionale miljøinteresser. Norske kommuner er allerede forpliktet til å ta slike hensyn.

Arealendringer er den viktigste påvirkningsfaktoren for naturmangfoldet i Norge i dag. De beslutningene som tas gjennom kommunenes arealplanlegging etter plan- og bygningsloven, har i sum stor betydning for hvordan naturmangfoldet blir ivaretatt. En kommunedelplan for naturmangfold er et kunnskapsgrunnlag og verktøy i kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold. Det gjelder både innenfor arealplanleggingen etter plan- og bygningsloven og annen planlegging og forvaltning.

Gjennom arbeidet med planen oppnår kommunen at kunnskapen om naturmangfoldet blir mer systematisert og at flere får kjennskap til hvilke verdier som finnes. Planen er en god anledning til å løfte fram naturområder som har verdi lokalt.

Planen skal ta utgangspunkt i kommunens egen situasjon. Kommunen må derfor selv vurdere hva som er prioriterte mål, oppgaver og ambisjonsnivå for planarbeidet. Målene for planarbeidet kan gjerne struktureres i hovedmål og delmål.

Kommunen har åpnet for en bred involvering, men har mottatt få konkrete tilbakemeldinger til planen, strategiene og tiltak.

En handlingsplan del består av tre strategier:

Strategi 1: Omsyn til naturmangfold i kommunens arealplanlegging og saksbehandling

Strategi 2: Omsyn til naturmangfold i drift og skjøtsel

Strategi 3: Informasjon og kunnskap for bedre ivareta av naturmangfoldet

Under strategi 1 så er villrein nevnt (uthevet) i punkt 4 og 5:

4 - «Utvalde naturtyper, **ansvarsarter** og rødlista arter, skal få egne omsynssoner med føresegn i reguleringsplanar»

5 - «I leveområdet til **villrein** skal det ikkje opnast nye utbyggingsområde. For mindre tiltak i villreinens leveområdet er det viktig med dialog mellom forvaltningsmyndighetene»

Vurdering

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Snøhetta villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Snøhetta er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Villreinen i Snøhetta har utfordringer med produksjon og arealbruk. I april 2022 ble den første

tilstandsklassifisering av de 10 nasjonale villreinområdene ferdigstilt. Snøhetta, sammen med fem andre områder, ble klassifisert som dårlig. Nemnda savner at villreinen får litt mer plass i planen mtp. kommunens viktige rolle i å ivareta denne internasjonale miljøinteressen.

I bakgrunnskapittelet beskriver Lesja kommune at Snøhetta villreinområde har fått rødt lys etter kvalitetsnormen, og at det arbeides med en tiltaksplan. Videre at kommunen har deltatt i en prosjektgruppe som har arbeidet for hva som kan gjøres for å forbedre forholdene til villreinområdet. I lys av dette er det også naturlig at kommunen tar en aktiv rolle i oppfølgingen av en eventuell tiltaksplan for Snøhetta villreinområde. Kommunen sitter på mye ansvar og har makt til å kunne følge opp flere aktuelle tiltak. Det er kommunens ansvar å ha hensyn til villreinområder og grenser mot slike områder i sin arealplanlegging.

I punkt fem under strategi 1 så har kommunen satt opp at det ikke skal åpnes for nye utbyggingsområder i leveområdet til villrein. Det er bra, og helt nødvendig for å ikke forringe stammen på Snøhetta vest ytterligere. Samtidig viser de til at det er viktig med dialog mellom forvaltningsmyndigheten for mindre tiltak. Det er ikke definert hva som inngår i «mindre tiltak», men nemnda mener at det må gjøres solide vurderinger etter naturmangfoldlovens §§ 8-12, og spesielt om samlet belastning. Det er som kommunen selv påpeker at nå lyser det rødt i for tilstanden i Snøhetta. Det er den samlede belastningen i området som allerede er for høy.

Den menneskelige ferdselen er stor og forstyrrer villreinen. Vi går ut ifra at tilbygg og utvidelser av fritidsboliger går inn under «mindre tiltak». Slike tiltak kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel i fjellområdene. Det er naturlig å legge til grunn at ved å øke bruksarealet så legger man til rette for mer bruk av fritidsboligen. Betydningen av det ene tilbygget eller den ene utvidelsen alene vil ikke være stor, men med tilsvarende praksis for alle fritidsboliger i området, vil den samlede effekten av ferdsel og forstyrrelse av villrein kunne øke betydelig. Nedbygging er en av de største truslene mot villrein, og det er sentralt at man begrenser dette framover for at vi skal klare å ivareta villreinen.

Kommunen må i vurderingen av utvidelse av hytter og annen utbygging vurdere tilgjengelig kunnskap opp imot påvirkninger og samlet belastning. Det vil si at kommunen må vekke ny kunnskap foran likebehandling i framtidig arealforvaltningen.

Lesja oppgir at de skal løse «mindre tiltak» i leveområdet til villrein gjennom dialog med forvaltningsmyndigheter. Kommunen skal balansere bruk, utvikling og ivaretagelse av villreinen, samtidig som de skal utøve likebehandling til deres innbyggere. Derfor er det viktig at de nå, i arbeidet med naturmangfoldsplanen kommer med tydelige signaler, strategier og tiltak. Det kan gjøre dialogen for å løse «mindre tiltak» enda mer forutsigbar for alle involverte. Villreinemnda vurderer med bakgrunn i ny kunnskap gjennom kvalitetsnormen om tilstanden til villreinområdet at man bør være særs forsiktig med videre utvikling som kan bidra til økt ferdsel. Kanalisering er viktig, men er ikke en god nok løsning for villreinen. Under saksbehandlingsdelen til strategi 1 bør kommunen ta et standpunkt for hvordan de skal vektlegge villreininteresser i dispensasjonssaker, eller i områder som påvirker villreinområdet.

For villreinens del så ville det vært en god strategi å få til et regionalt samarbeid om arealforvaltning og motorferdsel i villreinområdet. Det vil kunne sikre en forutsigbar likebehandling regionalt. Mer samarbeid interkommunalt i villreinområdet vil også i større grad kunne sikre at man får vurdert samlet belastningen for villreinen for tiltak innenfor og i randsoner til villreinområdet.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vurderer det som positivt at Lesja kommune har et fokus på ivaretagelse av villreinens behov i plan for naturmangfold. Vi anbefaler at kommunen justerer handlingsplandelen og innlemmer følgende i strategidelen:

Som et tiltak under strategi 1 i handlingsplandelen så råder villreinnemnda til at kommunen bør ta inn at de skal ha en aktiv oppfølging av en eventuell tiltaksplan for Snøhetta villreinområde, for å forbedre tilstanden til villreinområdet. Eventuelt at det settes opp som et løpende tiltak i handlingsplandelen.

Kommunen må i vurderingen av utvidelse av hytter og annen utbygging vurdere tilgjengelig kunnskap opp imot påvirkninger og samlet belastning. Det vil si at kommunen må vekte ny kunnskap foran likebehandling i framtidig arealforvaltningen. Under saksbehandlingsdelen til strategi 1 bør kommunen ta et standpunkt for hvordan de skal vektlegge villreininteresser i dispensasjonssaker, eller i områder som påvirker villreinområdet. Villreinnemnda råder til at villreininteresser skal veie tungt i dispensasjonssaker.

I punkt fem under strategi 1 råder villreinnemnda til at kommunen tilføyer følgende:

«I leveområdet til villrein skal det ikke åpnes nye utbyggingsområder. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger skal ikke føre til økt overnattingskapasitet. For mindre tiltak i villreinens leveområde er det viktig med dialog mellom forvaltningsmyndighetene». Her bør kommunen fortsette med å utarbeide tydelige signaler, strategier og tiltak for å sikre en forutsigbar forvaltning som gir mer forståelse blant innbyggerne i saker som omhandler villrein.

Kommunen bør også tilstrebe å få til et regionalt samarbeid om arealforvaltning og motorferdsel i villreinområdet. Det vil kunne sikre en mer forutsigbar likebehandling regionalt. Mer samarbeid interkommunalt i villreinområdet vil også i større grad kunne sikre at man får vurdert samlet belastningen for villreinen for tiltak innenfor og i randsoner til villreinområdet.

Avslutningsvis ønsker vi at villreinen får mer plass i hoveddelen av planen. Kommunen har en stor andel av leveområdet til en europeisk ansvarsart, og det skal lesjingene være stolt av.

Behandling

Gjelder punktet om regionalt samarbeid om all motorferdsel? Det gjelder alt fra dispensasjonssaker for skuter på vinterstid til åpnings- og brøytetidspunkt på veier inne i områder på sommerstid.

Tilføyelsen kan ramme mange. I dag går leveområde langt ned mot bygda, og buffersone som går i områder med mye fritidsboliger. Her bør man se mer pragmatisk og vurdere hvilke områder det er snakk om. Det er forskjell på områder i randsonen i bygda og områder rundt Kvitmyran.

Her bør man søke å unngå tiltak som legger til rette for økt ferdsel inn i villreinområdet. Summen totalt sett er stor. Det er ikke bare tiltak som legger til rette for økt overnattingskapasitet som påvirker ferdselen. Ønske om å synliggjøre dette i vedtaket.

Vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vurderer det som positivt at Lesja kommune har et fokus på ivaretagelse av villreinens behov i plan for naturmangfold. Vi anbefaler at kommunen justerer handlingsplandelen og innlemmer følgende i strategidelen:

Som et tiltak under strategi 1 i handlingsplandelen så råder villreinnemnda til at kommunen bør ta inn at de skal ha en aktiv oppfølging av en eventuell tiltaksplan for Snøhetta villreinområde, for å forbedre tilstanden til villreinområdet. Eventuelt at det settes opp som et løpende tiltak i handlingsplandelen.

Kommunen må i vurderingen av utvidelse av hytter og annen utbygging vurdere tilgjengelig kunnskap opp imot påvirkninger og samlet belastning. Det vil si at kommunen må vekte ny kunnskap foran likebehandling i framtidig arealforvaltningen. Under saksbehandlingsdelen til strategi 1 bør kommunen ta et standpunkt for hvordan de skal vektlegge villreininteresser i dispensasjonssaker, eller i områder som påvirker villreinområdet. Villreinnemnda råder til at villreininteresser skal veie tungt i dispensasjonssaker.

I punkt fem under strategi 1 råder villreinnemnda til at kommunen tilføyer følgende: *«I leveområdet til villrein skal det ikke åpnes nye utbyggingsområder. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger skal ikke føre til økt overnattingskapasitet. For mindre tiltak i villreinens leveområde er det viktig med dialog mellom forvaltningsmyndighetene»*. I strategien bør kommunen søke å unngå også andre tiltak som legger til rette for økt ferdsel inn i villreinområdet. Her bør kommunen fortsette med å utarbeide tydelige signaler, strategier og tiltak for å sikre en forutsigbar forvaltning som gir mer forståelse blant innbyggerne i saker som omhandler villrein.

Kommunen bør også tilstrebe å få til et regionalt samarbeid om arealforvaltning og motorferdsel i villreinområdet. Det vil kunne sikre en mer forutsigbar likebehandling regionalt. Mer samarbeid interkommunalt i villreinområdet vil også i større grad kunne sikre at man får vurdert samlet belastningen for villreinen for tiltak innenfor og i randsoner til villreinområdet.

Avslutningsvis ønsker vi at villreinen får mer plass i hoveddelen av planen. Kommunen har en stor andel av leveområdet til en europeisk ansvarsart, og det skal lesjingene være stolt av.

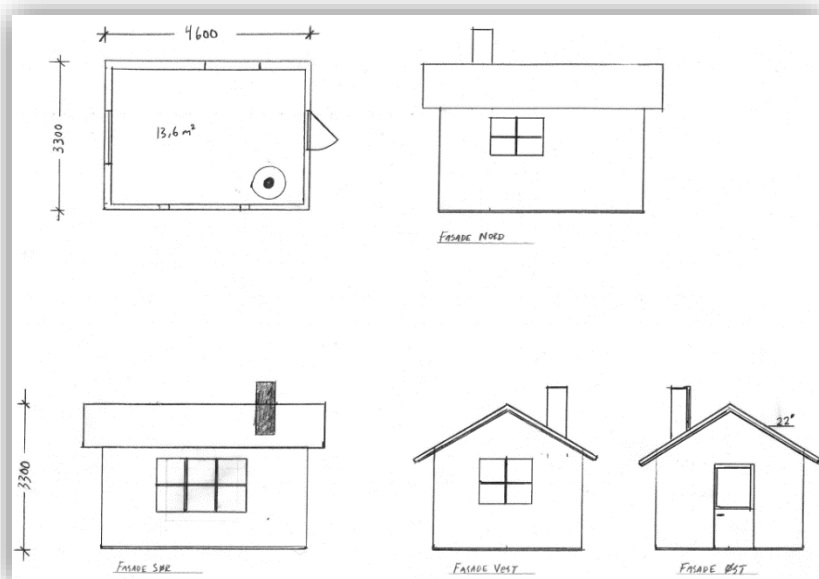
18-2024 – Uttalelse – Riving og oppføring av jakt- og fiskebu – Folldal

Saksopplysninger

Tiltaket gjelder rivning av ei eldre utmarksbu som er oppført delvis i laft og delvis i reisverk. Denne ønskes erstattet av en ny bu i reisverk, på samme sted og med samme størrelse som den gamle. Omsøkte tiltak ligger i hensynssone H560 (bl.a. villrein) og LNFR-område i gjeldende kommuneplan, samt i båndleggingssone H720, Knutshø landskapsvernområde. Tiltaket vil gi ikke gi ny/endret adkomst. Bua ligger på østsiden av Marsjøen, i nærheten av annen, lignende bebyggelse, samt et par hytter.

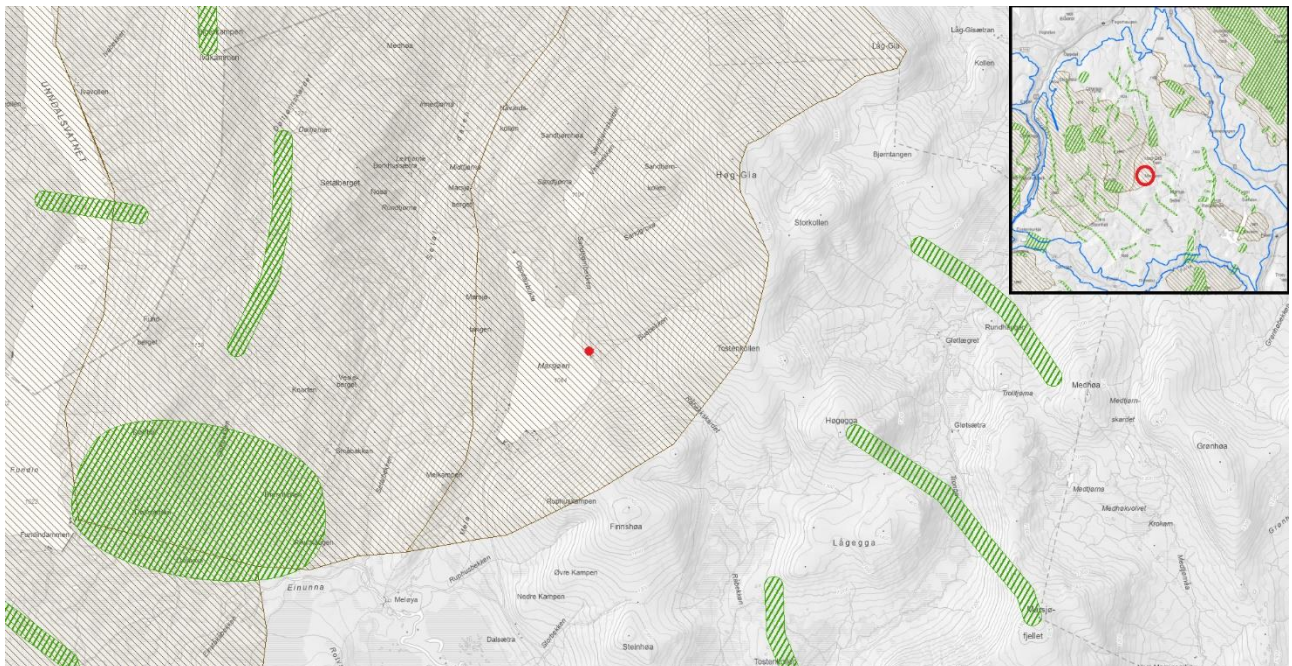

Slik ser jakt- og fiskebua ut i dag.

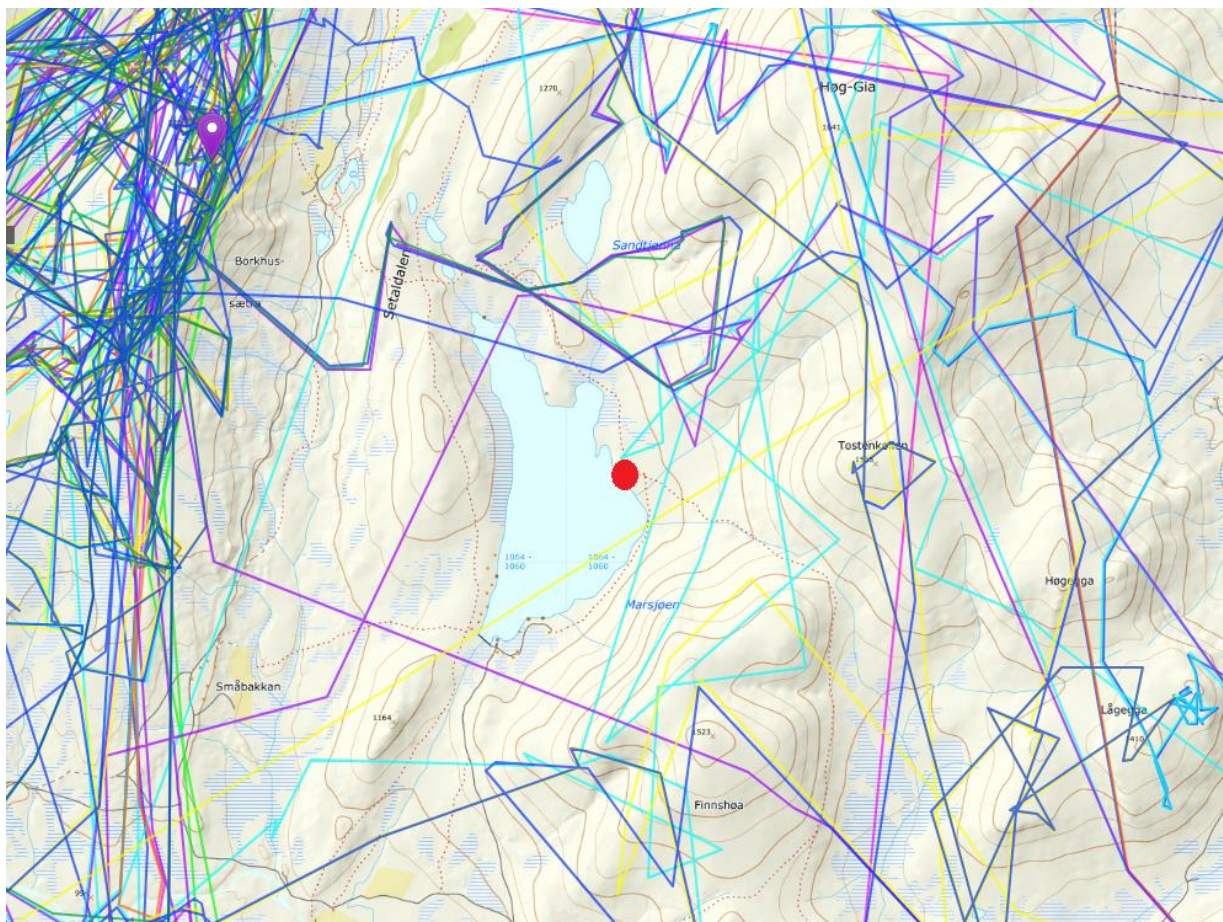

Tegninger for hvordan jakt- og fiskebua skal se ut.

Villreinens bruk av området

Viser hvor jakt- og fiskebua er lokalisert (rød prikk og rødt omriss) på østsiden av Marsjøen. Grønne felt er trekkpassasjer og brune felt er kalvings- og oppvekstområde. Kart hentet fra kart.naturbase.no

Viser plasseringen av bua som en rød prikk og registrerte GPS-data på villreinsimler under forrige GPS-prosjekt i Knutshø. Kart hentet fra dyreposisjoner.no

Vurdering

Jakt- og fiskebua ligger i Knutshø villreinområde, og innenfor et kalvings- og oppvekstområde. Data fra tidligere merkeprosjekt viser at området brukes både før og under kalving av simlene. Områdene rundt Marsjøen er også brukt rundt brunsten og på vinteren. Underveis i villreinjakta så sprer dyrene seg betydelig og områdene rundt Marsjøen er mye brukt.

Dagens jakt- og fiskebu er så slitt at en restaurering ikke vil være mulig. Det er positivt at tiltaket ikke medfører endret adkomst, at bua skal settes opp på samme plass og i samme størrelse 15,8 m² som dagens bu. Tiltakshaver har også fokus på at bua skal stå i stil med tilstøtende buer. Vi er også positiv til at ståltaket skal være sandstrødd slik at det ikke gir reflekser, og at vinduene tildekkes med lemmer når bua ikke er i bruk. Med dette mener vi at både plasseringen og utformingen ivaretatt jf. retningslinjene i regional plan for Dovrefjellområdet.

Transportbehov og graden av forstyrrelser ved gjennomføring av tiltak må også vurderes. Vi forutsetter at det tas hensyn ved valg av transportløsning. Dersom det registreres rein i forbindelse med frakt, må det unngås å skremme reinen. Med tanke på at bua ligger innenfor kalvings- og oppvekstområde råder vi til at transporten skjer før eller etter kalvingstiden starter fra midten av april og varer til juni. Kalvingstiden er den mest sårbare tiden for villreinen.

Forslag til vedtak

Transportbehov og graden av forstyrrelser ved gjennomføring av tiltak må også vurderes. Vi forutsetter at det tas hensyn ved valg av transportløsning. Dersom det registreres rein i forbindelse med frakt, må det unngås å skremme reinen. Med tanke på at bua ligger innenfor kalvings- og oppvekstområde råder vi til at transporten skjer før eller etter kalvingstiden som starter fra midten av april varer til juni. Kalvingstiden er den mest sårbare tiden for villreinen.

Behandling

Forslag om at det brukes *skal* framfor *råder til*.

Vedtak

Transportbehov og graden av forstyrrelser ved gjennomføring av tiltak må også vurderes. Vi forutsetter at det tas hensyn ved valg av transportløsning. Dersom det registreres rein i forbindelse med frakt, må det unngås å skremme reinen. Med tanke på at bua ligger innenfor kalvings- og oppvekstområde skal transporten skje før eller etter kalvingstiden som starter fra midten av april og varer til juni. Kalvingstiden er den mest sårbare tiden for villreinen.

19-2024 – Eventuelt

Møteplan for fysiske møter – forslag til datoer:

April (Hjerkinn): 15. april, 16. april, **23. april** eller 25. april

September (Hjerkinn): **3. september**, 4. september, 5. september (bli-kjent-tur)

November (Oppdal): i uke 45 – 4. - 8. november (dialogmøte med villreinutvalgene). Torsdag 7. passer ikke for flere.

Utenom dette så vil det bli digitale møter ved behov.

Invitasjon til årsmøter i villreinutvalgene:

- Knutshø 3. april
- Snøhetta 5. april

Sekretær sender ut invitasjoner ut ifra hvor de de ulike medlemmene «sokner til». Det ble sendt ut invitasjoner pr. e-post til de ulike medlemmene den 18.03.2024.

Stortingsmelding for villrein

Det er en ønske om et eget, digitalt møte etter at stortingsmelding har kommet. For diskusjon og spørsmål. Sekretær sender ut stortingsmeldinga når den kommer og kaller inn til et møte.

